

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

27 серпня 2024 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Соціально-психологічна адаптація в реабілітаційному процесі»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійної програми «Клінічна та реабілітаційна психологія»
факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедри психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення

26 серпня 2024 р., протокол № 7

Завідувач кафедри

 Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної
програми

 Олег МАТЕЮК

Розробник: д. психол. н., проф., професор кафедри психології та соціального
забезпечення КОМАР Таїсія

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 23 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціально-психологічна адаптація в реабілітаційному процесі» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Клінічна та реабілітаційна психологія» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 27 серпня 2024 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	
Модулів - 1	Спеціальність: 053 «Психологія»		
Змістових модулів –2		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 год. самостійної роботи – 9 год.	Освітній ступінь: «магістр»	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
54 год.	78 год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 40 % аудиторних занять, 60 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 13 % аудиторних занять, 87 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна “Соціально-психологічна адаптація в реабілітаційному процесі” є обов’язковою дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня “магістр” за спеціальністю 053 «Психологія».

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з напрямками психологічної реабілітації та особливостями організації соціально-психологічної адаптації у реабілітаційному процесі, з методами і прийомами необхідними для вирішення практичних завдань психологічної реабілітаційної роботи; підготовка студентів до поглибленого знання та розуміння психологічних складових перебігу відновлення, компенсації, реадaptaції чи адаптації до нових умов людини, що реабілітується, застосування цих знань на практиці.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- сприяти розумінню місця та ролі реабілітаційної психології в системі наукового знання та в системі організації соціально-психологічної адаптації у реабілітаційному процесі;
- формувати цілісне уявлення про процес психологічної реабілітації, його етапи, напрями та форми;
- виробити навички організації соціально-психологічної адаптації у реабілітаційному процесі;
- розвивати психологічну компетентність у сфері організації соціально-психологічної адаптації у реабілітаційному процесі.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» та освітньо-професійною програмою «Клінічна та реабілітаційна психологія»:

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 5

СК5. Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК11. Здатність здійснювати психологічний супровід осіб в кризових ситуаціях і надавати їм психологічну допомогу.

СК12. Здатність використовувати психологічний інструментарій надання допомоги особам, які постраждали від війни.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 053 «Психологія»:

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН12. Визначати напрями психологічного супроводу осіб в кризових ситуаціях, розробляти та впроваджувати програми реабілітації та реадаптації цих категорій населення.

ПРН13. Вміти застосовувати інноваційні психологічні технології під час роботи з особами, які постраждали від війни.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 6

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність; здатність зберігати спокій та ефективність під час надзвичайних ситуацій або в умовах великого тиску;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Проблема соціально-психологічної адаптації в реабілітаційному процесі (ЗК1, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, СК5, СК6, СК7, СК8, ПРН4, ПРН6, ПРН9)

1. Система реабілітації: мета та завдання, принципи; складові та структура реабілітаційного процесу; реабілітаційні заходи (медичні, психологічні, фізичні, педагогічні, соціальні, трудові, технічні, правові).
2. Поняття психічної, психологічної, соціальної та соціально-психологічної адаптації.
3. Комплексний та системний характер реабілітаційного процесу. Сутність соціально-психологічної адаптації в реабілітаційному процесі.

Тема 2. Психотравмівні і кризові ситуації в реабілітаційній психології (ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК9, СК10, СК12, ПРН4, ПРН6, ПРН12)

1. Типи травмівних подій. Типи життєвих ситуацій
2. Кризи життєвих втрат
3. Травми пережитого насильства.
4. Стратегії виживання в екстремальних умовах

Тема 3. Мотиваційний чинник у реабілітаційному процесі (ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК9, СК5, СК6, СК7, СК8, ПРН9, ПРН12, ПРН13)

1. Поняття мотивації, принципи та підходи роботи з мотивацією у практичній психології. Мотивація людини до реабілітації.
2. Психічний стан людини, яка потребує реабілітації: діагностика та вибір адекватних засобів соціально-психологічної адаптації та реабілітації. Реабілітаційний потенціал.
3. Особливості психологічного мотивування у реабілітаційному процесі:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 7

індивідуальний підхід, актуалізація компенсаторних ресурсів, застосування нестандартних інтервенцій та мотивуючих історій.

Тема 4. Особливості реабілітаційного процесу та соціально-психологічної адаптації в ньому (ЗК1, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, СК4, СК7, СК8, СК11, ПРН5, ПРН11, ПРН13)

1. Реабілітаційний процес та його фази.
2. Основні принципи виконання програми реабілітації та етапи визначення реабілітаційної програми.
3. Види реабілітаційних програм та умови їх проведення.
4. Стадії відновлення. Характеристика стадій відновлення.
5. Критерії подолання травми за Мері Гарвей.

Тема 5. Психологічний інструментарій реабілітаційного процесу (ЗК1, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, СК4, СК11, СК12, ПРН5, ПРН12, ПРН13)

1. Психодіагностичні інструменти для проведення скринінгу і психологічної діагностики постраждалих від психотравмівних ситуацій.
2. Базові принципи психодіагностики постраждалих осіб (безпеки, зацікавленості, мінімізації травми, відповідальності, конфіденційності, професіоналізму та професійної відповідальності, достатнього мінімуму, чіткого розуміння меж професійної компетентності).
3. Класифікація психологічних методик, що застосовуються у реабілітології.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 6. Особливості соціально-психологічної адаптації в реабілітації осіб з обмеженими можливостями (ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, СК6, СК9, СК10, СК11, СК12, ПРН5, ПРН12, ПРН13)

1. Загальні та специфічні аспекти реабілітації людини з обмеженими можливостями.
2. Основні завдання психологічної реабілітації людей з обмеженими можливостями.
3. Вплив соціально-психологічних факторів на ефективність реабілітації людей з обмеженими можливостями. 4. Психологічна допомога родинам з дитиною, яка має особливі потреби.

Тема 7. Реабілітаційна психологія залежностей (ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, СК6, СК9, СК10, СК11, СК12, ПРН5, ПРН12, ПРН13)

1. Види патологічних залежностей (адикцій).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 8

2. Критерії, психологічні ознаки та чинники формування патологічної залежності.

3. Стадії формування й розвитку залежностей.

4. Підходи, напрямки та принципи реабілітації осіб з патологічними залежностями.

Тема 8. Психологічна допомога постраждалим внаслідок психотравмівних подій (ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, СК6, СК10, СК11, СК12, ПРН5, ПРН12)

1. Загальні принципи допомоги вимушеним переселенцям та біженцям.
2. Підходи та методики активізації психологічних ресурсів переселенця.
3. Психологічні резерви полоненого у переживанні ним кризи позбавлення волі.
4. Психологічні наслідки тортур для особи, що потрапила у полон.
5. Положення інструкції щодо реагування на зникнення близької людини.
6. Етапи алгоритму надання допомоги людині, що пережила полон, та членам її родини.

Тема 9. Соціально-психологічна адаптація в реабілітації військовослужбовців (ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК9, СК4, СК9, СК10, СК12, ПРН4, ПРН5, ПРН12, ПРН13)

1. Сутність і зміст бойового стресу та обґрунтування потреби стресостійкої поведінки.

2. Теоретико-методологічні засади використання арт-терапії для реабілітації військовослужбовців-учасників бойових дій.

3. Потенціал ігрових технологій у реабілітаційній діяльності особового складу ЗСУ.

4. Перспективи застосування тренінгової технології у реабілітації військовослужбовців ЗСУ, що були задіяні у військових діях.

5. Можливості сімейної терапії у процесі здійснення комплексної реабілітації сімей військовослужбовців-учасників бойових дій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
ЗМІСЛОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ								
Тема 1. Проблема соціально-психологічної адаптації в реабілітаційному процесі	10	2	2	6	8	–	–	8
Тема 2. Психотравмівні і кризові ситуації в реабілітаційній психології	10	2	2	6	10	2	–	8
Тема 3. Мотиваційний чинник у реабілітаційному процесі	10	2	2	6	8	–	–	8
Тема 4. Особливості реабілітаційного процесу та соціально-психологічної адаптації в ньому	10	2	2	6	11	1	–	10
Тема 5. Психологічний інструментарій реабілітаційного процесу	9	2	1	6	11	1	2	8
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	50	10	10	30	48	4	2	42
ЗМІСЛОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ								
Тема 6. Особливості соціально-психологічної адаптації в реабілітації осіб з обмеженими можливостями	10	2	2	6	8	–	–	8
Тема 7. Реабілітаційна психологія залежностей	10	2	2	6	9	1	–	8
Тема 8. Психологічна допомога постраждалим внаслідок психотравмівних подій	10	2	2	6	13	1	2	10
Тема 9. Соціально-психологічна адаптація в реабілітації військовослужбовців	9	2	1	6	12	–	2	10
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	40	8	8	24	42	2	4	36
ВСЬОГО	90	18	18	54	90	6	6	78

5. Теми практичних занять

Метою проведення практичних занять є засвоєння програмного матеріалу, розгляд конкретних ситуацій, розв'язання практичних завдань, пов'язаних з психодіагностикою осіб у надзвичайних ситуаціях.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ			
1	Тема 1. Проблема соціально-психологічної адаптації в реабілітаційному процесі	2	1
2	Тема 2. Психотравмівні і кризові ситуації в реабілітаційній психології	2	1
3	Тема 3. Мотиваційний чинник у реабілітаційному процесі	2	–
4	Тема 4. Особливості реабілітаційного процесу та соціально-психологічної адаптації в ньому	2	–
5	Тема 5. Психологічний інструментарій реабілітаційного процесу	1	1
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		9	3
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ			
6	Тема 6. Особливості соціально-психологічної адаптації в реабілітації осіб з обмеженими можливостями	2	1
7	Тема 7. Реабілітаційна психологія залежностей	2	–
8	Тема 8. Психологічна допомога постраждалим внаслідок психотравмівних подій	2	1
9	Тема 9. Соціально-психологічна адаптація в реабілітації військовослужбовців	1	1
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2		7	3
РАЗОМ		16	6

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ			
1	Тема 1. Психологія у надзвичайних ситуаціях	6	8
2	Тема 2. Предмет і задачі психології у надзвичайних ситуаціях	6	8
3	Тема 3. Загальна характеристика діагностики емоційної сфери	6	8
4	Тема 4. Методи діагностики емоційної сфери	6	10
5	Тема 5. Діагностика порушень емоційної сфери	6	8
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		30	42
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ			
6	Тема 6. Особливості соціально-психологічної адаптації в реабілітації осіб з обмеженими можливостями	6	8
7	Тема 7. Реабілітаційна психологія залежностей	6	8
8	Тема 8. Психологічна допомога постраждалим внаслідок психотравмівних подій	6	10
9	Тема 9. Соціально-психологічна адаптація в реабілітації військовослужбовців	6	10
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2		24	36
РАЗОМ		54	78

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 11

7. Індивідуальне завдання

Інструкція для виконання завдання

Визначте одну з постраждалих груп населення, які перебувають у реабілітаційному процесі. Складіть і опишіть індивідуальну/групову реабілітаційну програму супроводу обраної категорії населення.

Звернути увагу на принципи побудови програми і стадії відновлення:

Основні принципи виконання програми соціально-психологічної адаптації в реабілітаційному процесі та етапи визначення реабілітаційної програми (проведення реабілітаційно-експертної діагностики; передбачення реабілітаційного прогнозу; визначення заходів, технічних засобів реабілітації та послуг).

Характеристика стадій відновлення:

- терапевтичне завдання на всіх стадіях відновлення;
- особливості часової орієнтації на різних стадіях відновлення,
- фокус допомоги на стадіях відновлення,
- склад, рамки та згуртованість групи на різних стадіях відновлення,
- характеристика терпимості до конфліктів на різних стадіях відновлення,
- часові обмеження стадій відновлення,
- особливості структури групи на стадіях відновлення.

Завдання виконати відповідно до нижче зазначеного плану. (на кожне практичне заняття готують доповідь 2 студенти відповідно до списку). Кожен студент самостійно обирає категорію постраждалих осіб, з якою буде працювати.

План

1. Мета та завдання реабілітаційної програми.
2. Напрямки діагностичної роботи та їх обґрунтування.
3. 8 описаних занять психологічного супроводу разом із вправами.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.	<ul style="list-style-type: none"> - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) - Дискусійний метод - Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 23 / 12

Результат навчання	Методи навчання
	проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.	<ul style="list-style-type: none"> - Вербальні методи (лекція, пояснення) - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) - Дискусійний метод - Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) - Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.	<ul style="list-style-type: none"> - Вербальні методи (лекція, пояснення) - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) - Дискусійний метод - Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) - Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	<ul style="list-style-type: none"> - Вербальні методи (лекція, пояснення) - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) - Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) - Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 23 / 13

Результат навчання	Методи навчання
	<ul style="list-style-type: none"> - Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) - Дискусійний метод - Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) - Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН12. Визначати напрями психологічного супроводу осіб в кризових ситуаціях, розробляти та впроваджувати програми реабілітації та реадаптації цих категорій населення.	<ul style="list-style-type: none"> - Вербальні методи (лекція, пояснення) - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) - Дискусійний метод - Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) - Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН13. Вміти застосовувати інноваційні психологічні технології під час роботи з особами, які постраждали від війни.	<ul style="list-style-type: none"> - Вербальні методи (лекція, пояснення) - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) - Дискусійний метод - Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) - Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 23 / 14

Результат навчання	Методи контролю
ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.	<ul style="list-style-type: none"> - Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання - Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів - Самооцінювання та взаємооцінювання - Екзамен
ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.	<ul style="list-style-type: none"> - Усне опитування, участь у дискусії - Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Самооцінювання та взаємооцінювання - Екзамен
ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.	<ul style="list-style-type: none"> - Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Самооцінювання та взаємооцінювання - Екзамен
ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	<ul style="list-style-type: none"> - Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання - Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів - Самооцінювання та взаємооцінювання - Екзамен
ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> - Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання - Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів - Експрес-тестування - Самооцінювання та взаємооцінювання - Екзамен
ПРН12. Визначати напрями психологічного супроводу осіб в кризових ситуаціях, розробляти та впроваджувати програми реабілітації та реадaptaції цих категорій населення.	<ul style="list-style-type: none"> - Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Самооцінювання та взаємооцінювання - Екзамен
ПРН13. Вміти застосовувати інноваційні психологічні технології при роботі з соціально-вразливими категоріями населення.	<ul style="list-style-type: none"> - Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання - Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів - Експрес-тестування - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Самооцінювання та взаємооцінювання - Екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 15

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі підсумкового тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 16

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	45	40
Виконання та захист індивідуальних завдань	15	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): – участь у конференціях, семінарах або інших наукових заходах; – презентація інноваційних ідей на тему, що вивчається; – участь у наукових студентських конференціях (написання тези доповідей та презентація доповіді на конференції); – публікація наукових статей; – участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	до 20	до 20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	10
Участь у дискусії	15	10
Виконання тестових завдань	20	20
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45	40

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{Уд100} \times ВК_{Уд} + P_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 17

де $R_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$R_{В100}$, $R_{Уд100}$, $R_{ТЗ100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання тестових завдань (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{Уд}$, $ВК_{ТЗ}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання тестових завдань. Значення вагових коефіцієнтів становить:

– для здобувачів денної форми навчання:

$$ВК_{В} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$ВК_{Уд} = 15 \div 45 = 0,33;$$

$$ВК_{ТЗ} = 20 \div 45 = 0,45;$$

– для здобувачів заочної форми навчання:

$$ВК_{В} = 10 \div 40 = 0,25;$$

$$ВК_{Уд} = 10 \div 40 = 0,25;$$

$$ВК_{ТЗ} = 20 \div 40 = 0,5;$$

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить:

– для здобувачів денної форми навчання $K_{НЗ} = 45 \div 100 = 0,45$;

– для здобувачів заочної форми навчання $K_{НЗ} = 40 \div 100 = 0,4$.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань модульного контролю	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 18

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси:

Як пережити війну разом: курс для родин військовослужбовців, ветеранок та ветеранів: URL: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:VETERAN_HUB+TOGETHER101+2023_T1/home

Як адаптуватися на новому місці? Курс психологічної реінтеграції ВПО. URL: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+ANP101+2023_T1/home

Як протидіяти сексуальному насильству, пов'язаному з війною, та надавати допомогу постраждалим: що має знати кожен та кожна. URL: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:LA_STRADA+CRSV101+2023_T1/home

Як протидіяти сексуальному насильству, пов'язаному з війною, та професійно надавати допомогу постраждалим: керівництво для фахівців та фахівчинь. URL: <https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course->

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 19

[v1:LA_STRADA+CRSV_EXPERT101+2023_T1/home](#)

Соціальна робота з людьми, які мають хронічні захворювання.

URL: <https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course->

[v1:NETWORK+SW101+2017_T2/home](#)

Перша

психологічна

допомога.

URL: <https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course->

[v1:JohnsHopkinsUniversity+PFA101+2023_T3/home](#)

Травматичний досвід і ПТСР: інструментарій для психотерапевта.

URL: <https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course->

[v1:Prometheus+PTSD101+2023_T1/home](#)

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
	Екзамен	
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Адаптаційний синдром.	adaptation syndrome.
2	Адаптація.	adaptation.
3	Адаптація психічна.	adaptation is mental.
4	Адаптація соціальнопсихологічна.	social psychological adaptation.
5	Адикція	addiction
6	Антисоціальна (делінквентна) поведінка.	antisocial (delinquent) behavior.
7	Аутоагресивна поведінка.	autoaggressive behavior.
8	Афективна розрядка.	affective discharge.
9	Гостра реакція на стрес.	acute reaction to stress.
10	Гострий стресовий розлад	acute stress disorder
11	Дебрифінг	debriefing
12	Психологічний дебрифінг.	psychological debriefing.
13	Дезадаптація.	misadaptation.
14	Деперсоналізація.	depersonalization.
15	Дереалізація.	derealisation.
16	Дефюзінг	defusing

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 20

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
17	Екстремальність ситуації.	extremeness of the situation.
18	Кризова психотерапія.	crisis psychotherapy.
19	Кризовий стан	crisis state
20	Подія стресова.	a stressful event.
21	Подія травмівна.	the event is traumatic.
22	Посттравматичний стресовий розлад	post-traumatic stress disorder
23	Резильєнтність	resilience
24	Психічна депривація	mental deprivation
25	Психічне здоров'я	mental health
26	Психологічна допомога.	psychological help.
27	Психологічна криза.	psychological crisis.
28	Психологічна реабілітація.	psychological rehabilitation.
29	Психологічна підтримка.	psychological support.
30	Психологічна просвіта та інформування.	psychological education and information.
31	Психологічне благополуччя.	psychological well-being.
32	Психологічна травма.	psychological trauma.
33	Психосоціальна підтримка.	psychosocial support.
34	Реабілітація.	rehabilitation.
35	Саморуйнівна поведінка.	self-destructive behavior.
36	Синдром втрати.	loss syndrome.
37	Синдром гострого горя.	acute grief syndrome.
38	Стрес емоційний.	stress is emotional.
39	Стрес травмівний (психотравма).	traumatic stress (psychotrauma).
40	Тривожність.	anxiety.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 21

12. Рекомендована література

Основна література

1. Групові ресурси подолання наслідків негативних соціальних явищ : практичний посібник / Л. Г. Чорна, П. П. Горностаї, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка; за наук. ред. Л. Г. Чорної; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. – 98 с.

2. Методики дослідження перфекціонізму, трудоголізму та прокрастинації особистості : методичний посібник / Л.М. Карамушка, О.І.Бондарчук, Т.В. Грубі. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019.

3. Соціальна адаптація обдарованої особистості: від дитинства до юності : методичний посібник / К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко, Г. В. Ільїна, І. О. Якімова, В. М. Шульга. – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. – 106 с.

4. Соціальний конфлікт: інноваційні комунікативні технології врегулювання: практичний посібник / Г. М. Бевз, І. В. Петренко, А. І. Гусєв, В. І. Давидов, О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, О. Г. Цукур; за наук. ред. Г. М. Бевз, І. В. Петренко. – К.: Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. – 144 с.

5. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.; за наук. ред. Т. М. Титаренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2019. – 220 с.

6. Столяренко О.Б. Психологія особистості: навчальний посібник / О. Б. Столяренко – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 280 с.

Допоміжна література

1. Бутко К.М. Розлади адаптації та їх психотерапевтична корекція у осіб, які 123 перенесли реконструктивно-відновлювальні операції на кисті / К.М. Бутко // Укр. вісн. психоневрології.— 2014.— Т. 22, вип. 2 (79).— С. 159–162.

2. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору. Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. 416 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 23 / 22

3. Групи самопомоги (self-help groups) // Психологічна енциклопедія – grou-dan. URL: <http://enc.com.ua/psixologichna-enciklopediya/grou-dann/107650-grupisamodopomogiself-helpgroups.html>

4. Діагностика, терапія та профілактика медико-психологічних наслідків бойових дій в сучасних умовах: методичні рекомендації. Київ; Харків : ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», 2014.

5. Найдьонов М. І. Психологія травмивних ситуацій. Презентація онлайн. URL: science.radioritual.ru/5957669472195397.html

6. Перша психологічна допомога. Керівництво щодо роботи. Львів : Видавництво «Друкарські куншти». 2015.

7. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей: методичний посібник / Укл.: А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. – Львів: Колесо, 2008. - 144 с.

8. Реабілітація постраждалих в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій. Посттравматичний стресовий розлад / За ред. К.Д. Бабова, І.Я. Пінчук, В.В. Стеблюка. — Одеса: ОНУ, 2015. — 240 с.

9. Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки й сучасні підходи до терапії. URL: https://i-cbt.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/Romanchuk_PTSD.pdf

10. Самопомога: технологія соціальних змін. Посібник / Кол. авт.: Єжи Шмагалскі, Йоанна Маршал, Павел Йордан. Упоряд. Богдан Маслич. Ресурсний центр «Гурт». Київ : СПД Мартинова Ю. Я., 2008. 77 с. URL: <http://gurt.org.ua/uploads/news/2009/01/13/samodopomoga.pdf>

11. Сельє Ганс. Стрес без дистресу. Недільні нотатки. URL: www.notabe.net/hans-selje-stresbez-dystresu-zavershennya.html

12. Соціально – педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубравська, О.В. Залеська та ін. – К.: МЖПЦ «Ла Страда Україна», 2014. – 84 с

13. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів: Навч. - метод. посібник. / За редакцією К.Б. Льовченко, І.М. Трубавіної, І.І. Цушка. – К.: ФОП Купріянова, 2007. – 240 с.

14. Царенко Л. Г. Екстремальні чинники розладів адаптації у військовослужбовців, які беруть участь в антитерористичній операції // Психологічна допомога особам, які беруть участь в антитерористичній операції: матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 30 березня, 2016 р.): у 2 ч. / Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. С. 220–223.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/> – Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК8- 2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 23 / 23</i>

2. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/iir/library/index.php> – офіційний сайт наукової бібліотеки імені М. Максимовича.

3. <http://nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України: офіційний сайт.

4. <http://www.gntb.gov.ua/ua/> – Державна науково-технічна бібліотека України: офіційний сайт.

5. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Урядовий кур'єр: офіційний сайт.

6. <http://learn.ztu.edu.ua/> - Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка».